1

בס"ד · פסחים מג [illegible] ליסא

גמ' הקשה כל שהוא מין דגן תניא אמר ר' וכי מאחר שחייב על שהוא מין דגן [illegible]
[illegible] כדי שיהא רגיל בהן ובשמועתן וכו' הרי אלו [illegible]
דחמץ דגן גמור ע"י תערובות [illegible] בלאו אמר ר' [illegible] הוה דתניא [illegible]
[illegible] לו [illegible] וכו' חמץ גמור ע"י תערובות [illegible]
על חמץ דגן גמור ענוש כרת [illegible] ע"י תערובות בלאו [illegible] ור"א [illegible]
[illegible] וכו' [illegible] בלאו . ור"נ [illegible] אמר [illegible] חמץ דגן גמור ע"י תערובות
[illegible] חמץ דגן ע"י תערובות [illegible] אמר [illegible]
[illegible] חמץ דגן גמור אבל [illegible] ותניא [illegible]
[illegible] הדבר [illegible] יכול יהא ענוש כרת [illegible] חמץ [illegible]
חמץ [illegible] ענוש כרת ועל עירובו [illegible] על עירובו בלאו ר"א [illegible]
[illegible] בלאו [illegible] ור"א [illegible] המחבר [illegible]
[illegible] הנה [illegible] ר' [illegible]
[illegible] הוי [illegible] הגמרא הוא
[illegible] אלא שאינו [illegible]
[illegible] רש"י [illegible] [illegible]
[illegible] ר"א [illegible] [illegible] ר"א [illegible]
[illegible] ר"א אומר [illegible]
[illegible] ע"י [illegible]
חמץ [illegible] ליה הכי [illegible] וכו' [illegible]
[illegible] חמץ [illegible] בלאו שאינו [illegible] כחמץ בפסח [illegible]
[illegible] הוא [illegible] אסור [illegible]
[illegible] חמץ [illegible]
[illegible] שאינו חמץ בפסח [illegible]
[illegible] כן [illegible] ע"י [illegible]
[illegible] כמו [illegible] ע"י תערובות ר"נ [illegible]
[illegible] ותערובות [illegible]
[illegible] ענוש כרת אמר [illegible] אלו

לאו הוקשר דר"מ הת"ל נתן והוי תמוה, וק' קשה ק' הה"ק דהא ואמאי מעשי' וכו' ל"ל גופא
ע"ה לוי חשובה לו משום דבה"מ חוי עי"ש ד' קשה ק' הק' על הא"ר בס' תה"ב שכתב דר"א
לרבנן וגם מנ"ל, דלא והאי אמרינן בגמרא דקת' דרי בעשי' דר"א ות ואיך ל"ה על הר"ן
דסבר' דרבנן דהוי בכמתחשבי' דנ"ל עתה לאו קושי' והוי מש' סתם ויל"ה דבאלו
עוברין והא קי"ל הלכה כסתם ונהי דבמשנה הת הה"ג דהוי' סתם ומח' במשנה דרי'
נר' במתני' דמותר ושרה"ל ואין הלכה כסתם דה בתלמודא ל"ה אבל [illegible] ולו
כסתם משנה, **ועתה**, נבוא ונתא ומקודם נעשה פי' רש"י שהוא, תמוה ל"ע
קושית הגמרא דמאלו תשמיש וכו' על המשנה, נעשה לאו נזון ולברכין ונראה שהוא
ע"כ הא דתנ"ק ואין תנא בשניהן. ומשמעות לא ע"כ [illegible] דמתני' דהיה חייב בהמ"ל
ותר משאר איסורין ומ"מ ת"ל דהה"ק סובר דבשאר איסורין שנה"ל לו מחויב
אלא גם בשאר איסורין בכה"ג מחויב ואין כאן תמוה כחמץ דמהו ומר חמץ מאור
איסורין וכתלמודא ת"ל דנראה דהתוס' בסוף הסוגיא דמשמע כתב דרבנן דפליגי
עלי' דר"א דכמה ע"כ הא טעם במאיר באיסורין ע"כ ומ"מ הה"ק שהק' מן תנא
דמחויב בתלמודא ע"כ מ"כ סובר דהלכתא שלכן לאו דאורייתא ואי ע"כ סתם
משנה כהלכתא סובר ע"כ דבשאר איסורין ולכך ל"ד ר"א כחמץ גמור ואסור לכך ולכה
על תלמודא חמץ וכשנה דמשנה ואין תנא דסתם דה"ג דחמץ חמור משאר איסורין ולמאי והוי עולם
דהקושיא הוי כמו דבשאר איסורין אין ועוד ע"כ ע"כ נ"ל כמ"ש הפוס' שהבי'
כה שהיא נעשי', ולכן יתבאר היטב רש"י על עיקר דהוי' אלא כרבנן אעולם מבואר בפסחי'
וא"ר מהלכות, נעשה שסתם הר"ן דקי"ל דבאיסור טפי ולאו חש לאכילה כלל, וכן
אפילו הכן במשנה. נעשה בלא"ה הוה אבל מה הוי אין חזי'
יכול להקשות שהוי ע"כ נ"ל דמשני' בנזון ולברכין דבגי רבנן מודים בו' הלכה על הוי לה
בס' תה"ב ואפי' בשאר איסורין דכה"ג חייב במלתיה לכו קי"ל בכה"ג כר"ת חייב
איסורין דלא בהו שלא כרבנן אעולם כנ"ל לאיים נחלק מי. חמץ בפסח דהוי
במשנה בנזון ולברכין אבל רבנן מודים דמהדרינן אליהם ומה נ"ל קושית

קושיות הר"ן להרב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
אם [illegible] בראשון ובסופן חזר ותפלה [illegible] כמ"ש הרמ"א שם ואמר כהן [illegible]
אשכחן [illegible] דתפילתו דחשוב ר"ת [illegible] [illegible] חזר ותפלה כל [illegible] [illegible] [illegible]
הרי בדותה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] נראה ומה [illegible] [illegible] [illegible]
דכתב הרב [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] ר"ש [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
תפילתו דאי חייב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
חזר ותפלה כל [illegible] חייב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
חזר ותפלה כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] חזר ותפלה
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
כתב הר"ן [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

ורביעי ולוגי ולרבנן דלא דרשי. כל [illegible] [illegible] [illegible] ומכרת ולזה [illegible] [illegible]

דלא [illegible] שיעורי כלל אלא חלון דמסתפק יותר [illegible] ועוד לרביעי [illegible] דלא

חלקי לו׳ [illegible] רש״י, ורכב״ץ [illegible] ע״ז לבין [illegible] הטור [illegible] [illegible] דברי הטור

כתב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

לאו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] לו׳ [illegible]

[illegible] [illegible] חלו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולפי רש״י [illegible] שיעורי [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולרבנן [illegible] [illegible] רש״י [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] דמסתפק לו׳ [illegible] [illegible] [illegible] שיעורי [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] כל המחרה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] לו׳

מסתפק כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible]

לו׳ [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ורבנן [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

לו׳ [illegible] [illegible] [illegible] שיעורי [illegible] ומסתפק לו׳ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

שיעורי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולרבנן [illegible] [illegible]

כל המחרה [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] שיעורי [illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] חשיבא

[illegible] [illegible] כל [illegible] הטור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] כל [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

לו׳ חשוב [illegible] [illegible] [illegible] מריבוי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

הוי פטור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] וחייב [illegible] [illegible] מריבוי [illegible] [illegible] [illegible]

וחשוב [illegible] [illegible] [illegible] כמו [illegible] [illegible] מריבוי [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ומכרת כמו [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ולרבנן [illegible] וחשוב [illegible] [illegible] [illegible] מריבוי [illegible] [illegible] [illegible]

מריבוי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] דכל [illegible] ורכב״ץ

ולכאורה [illegible] [illegible] המחולקת [illegible] [illegible] דבר שלא [illegible] [illegible] והתוספות [illegible] [illegible]

[illegible] ולפי גירסתו [illegible] הגירסא [illegible] [illegible] כמ"ש [illegible] [illegible] תשובה [illegible] כמו שכתב [illegible]

[illegible] עולין זה וזה [illegible] זה [illegible] ולפי [illegible] [illegible] דחולין [illegible] גבי [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] אסור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

על התערובת [illegible] [illegible] [illegible] אסור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] כאחד [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] על התורה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולתרץ

זה נראה [illegible] [illegible] [illegible] אחת [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

הא' זה [illegible] שבין חלב אסור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

על [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] זה [illegible] שבין חלב אסור [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] בחולין [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

התורה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שבין חלב אסור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] חלב אסור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] התורה [illegible]

[illegible] [illegible] אסור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] התוספות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] חלב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] חלב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ומ"ש דבגדי אסורה התורה שום חלב ובשר דבולען על חלב כזית בלא נתינת חלב ואין נ"ט דבטעם וממש
אבל על חד המיעוט עם חד היתר כשיש טעם בהיתר והגם מאי נעשה הכל [illegible] לו אסורה
המורה החלב ומתי בבשר [illegible] כיון שהחלב נבלה רחוק לו יהי' החלב רק [illegible] באיסור כזית
בבשר טעם כלל ומשום דכ"ע על [illegible] בלא נתינת [illegible] בחלב אף [illegible] החלב ואין נטעם [illegible]
ולא היה [illegible] שאר חלב דכיון החתיכה חזור והמיעוט [illegible] עם [illegible]
המיעוט [illegible] רק במינו כזית אמר דכשיש [illegible] רק [illegible] במינו היתר [illegible]
היתר [illegible] המיעוט הוא [illegible] כל התורה [illegible] דאין [illegible]
הוא [illegible] וזו [illegible] נעשה [illegible] של [illegible]
[illegible] שאין [illegible] חל [illegible] חלב דהוי בכל הנלו [illegible] התורה [illegible]
[illegible] בכל הנלו הוא. וכל [illegible]. [illegible] פלוג [illegible]
לה רק [illegible] ומעתה [illegible] הוא [illegible] שאר איסורין משום
[illegible] דמה [illegible] שכן [illegible] וזה [illegible] שאינן [illegible] ומ"ש [illegible]
[illegible] דהוי [illegible] דהוי [illegible] בחלב [illegible] אסור [illegible]
[illegible] שאינו [illegible] ופשוט [illegible] שנפסח ונפסל [illegible] חיים [illegible]
שפיר [illegible] חלב [illegible] [illegible] גבי [illegible] בחלב [illegible]
[illegible] חלב [illegible] דהוי [illegible] דהוי [illegible] אומרים [illegible]
[illegible] ולו [illegible] וזו [illegible] [illegible] שנפסח ונפסל
[illegible] [illegible] גבי חיוב [illegible] וחלב [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] החלב
[illegible] [illegible] דהוי [illegible] [illegible] דהוי [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הוא [illegible]
[illegible] בחלב על [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] החלב [illegible] [illegible] [illegible] שהוא החלב
דהוי בחלב [illegible] גורמין גבי מחלב [illegible] [illegible] רק חלב [illegible]
[illegible] גורמין משום שהותר [illegible] [illegible] [illegible] וחלב [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] גבי [illegible]
[illegible] וחלב [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] של [illegible] נהי [illegible] בחלב [illegible] כבר [illegible] חלב [illegible]

ז

וא פירכא נה"י כל דמשרת והמלו' אינו ולענין חמץ [illegible] לו אמר ר"א דבלא ת"ר חמץ וכו'
של הנ"ו ויבש ואלף [illegible] דחמץ מעורב הוי ה' כמבואר. ואם ולדרך כל"ש המ"א [illegible] זה דבחמץ מעורב של כותח
[illegible] דנקשה הוי משאר ר"ג [illegible] זה לו עובר ר"א בכותח דר"ג כל דר"ו אינו לו ורבינו ונשי' ותערובות אינו
נהי דר"ג ר"ה [illegible] המלו מעורב [illegible] אפשר דר"ה [illegible] כל דמרבה בחמץ שהיה אבל ר"י [illegible] בלפה
ברכה [illegible] ר"א [illegible] ו הלכה ולפי [illegible] כל דמשרת והמלו' ~~[illegible]~~ אינו אלא
אלא לא כל שלה בחמץ [illegible] כל [illegible] נקשה ור"א ור"י גבי חמץ והמלו' הוי אינו לעולם מעורב
ושאר איסורים [illegible] ולא לעולם מעורב אינו [illegible] ור"א נקשה [illegible] אלא לעולם אפי' חמץ
מעורב דהוא [illegible] שכן [illegible] ואמר [illegible] כמ"ש דר"י דהוי [illegible] דלא
מעורב דבלא חשוב [illegible] דאמר [illegible] חלב [illegible] דכ"ש הוי [illegible] בכלשון דהוי
ולא הקשה הש"ס [illegible] חכמה אינו אלא [illegible] דכתבה [illegible] דלא [illegible] חבו'
ותערובות [illegible] ונשה [illegible] כדי שיהי' בין [illegible] ובשותפין ואפי' [illegible]
לחם [illegible] שיהי' בין [illegible] אלא [illegible] אלא [illegible] שלה
[illegible] פירושו, ולפי [illegible] הרי"ף שכתב בתערובות בחמץ [illegible]
ושנה ולפי [illegible] דעירוב הש"ס חומר [illegible] כמו דבעינן הוי
סתם ואתה [illegible] הלכה [illegible] דבנקשה [illegible] אסורין ומעורב [illegible]
היותר, [illegible] במעורב [illegible] כמו שאמר [illegible] בחמץ [illegible]
לחמץ הוי [illegible] ור"י. [illegible] נקשה [illegible] שאר [illegible] מחמץ ואלא
[illegible] מעורב [illegible] כל [illegible] בחמץ [illegible] המלו' [illegible] שנשה
[illegible] רש"י שכתב [illegible] נקשה הוי [illegible] חמץ [illegible]
שאור [illegible] דלא חמץ [illegible] רש"י [illegible]
[illegible] דאורייתא אינו [illegible] דלא [illegible]
חמץ הוי [illegible] בחמץ [illegible] הש"ס בחמץ בפסח הוי [illegible]
ודאי [illegible] דעכברי. ואפי' באיסורין [illegible] דלא [illegible]
[illegible] חייבין עליהן [illegible] דלאו [illegible] איסורא [illegible] של דהוי
של [illegible] ובתערובת [illegible] דישלו [illegible] דין [illegible] דנשה
הוי [illegible] שלו [illegible] ולא הוי [illegible] דמעות [illegible]
[illegible] הש"ס [illegible] חמץ הוי [illegible]
[illegible] והרמב"ם. [illegible] בשלו [illegible] ודין [illegible]

ומחלקי הל' רבא למה תירוצו הט"ז ביטל השמועות ושנה בא לו ראוי בסלקא לאסור לא הוי
בו נבוך בלשון הטור בשעה ושום בתערובת חמץ לא נתבטל גמר ולא הגזר בלל חמץ
שנאסרה [illegible] דחמץ ושעה שנתבטל למחרו ולזה שלא רוקי [illegible] שלא [illegible]
ולכן קרה לה והמ"ס [illegible] נשחולין שאמר ברי שאינו לא חמץ ולא [illegible] בזו
דברה ותבולות ה[illegible] בתורת שרי כמו שלא הגזר [illegible] לא הוויין [illegible]
תמרים ומבולו כמו דלא שם חמץ עלי לית בי שום אסור כמו דלא חמץ הוי [illegible]
ומשוער לה כמו דלא פי' רמב"ן לא עלי ע"ז הש"ס [illegible] [illegible] נעשה ולפסוק
וכה גם מממון ומפולין לה ולרש"י מכרה לווער דהזה [illegible] ומותר בכל [illegible] חמץ
ולא ל חמץ כמ"ש הרן בהזי שעשה דממון ומיוו' חי [illegible] והוה לא ושער
ז"ל הוקים כמ"ש המשנה ב[illegible] וגם לא מעורר להט"ז שלאמר לא חל
[illegible] נחוש מכח ומוב ההמא טעם ערבי [illegible] שלא חזו [illegible] [illegible]
[illegible] חוב דלא חזי [illegible] ולכן ומשער להו דהט"ז [illegible] דשעה ומשום דלא
נתחמץ למחרו. ל [illegible] ולזה לעשה הט"ז עבירה [illegible] [illegible]
חמץ הזה דמאי [illegible] שרי הזי [illegible] [illegible] ריבוי ואסרה [illegible] עלי
שאינו חמץ ולזה [illegible] דגם שם [illegible] ריבוי דחמץ שעה הוי חמץ ולכן
מעשה עבירה כמו [illegible] לא חמץ הזי [illegible] שחמץ שעה הזה [illegible]
דאיתרמי חמץ שעה גם [illegible] תשרה [illegible] ולכן [illegible] [illegible] חומץ
[illegible] בנליק